

Vastaus Henri Murrolle

(Maaseudun Tulevaisuus 20.3.2015)

Puutarhuri ja luomuviljelijä Henri Murto kritikoii (MT 11.3.) ilmestynyttä kirjoitustani (MT 23.2.) muuntogeenisten kasvien viljelyn eduista.

Hän väittää, että viljelijät menettävät itsemääräämisoikeutensa gm-viljelyn myötä, koska muka joutuvat tulevaisuudessa ostamaan siemenensä joka vuosi suurilta kemianfirmoilta, jotka gm-lajikkeita tuottavat.

Näyttää siltä, että Murto ei tunne alaa koskevaa lainsäädäntöä, joka säätelee sekä jalostajan että viljelijän oikeuksia ja velvollisuuksia.

Kaikissa kehittyneissä maissa kasvilajikkeet on jo kauan suojattu jalostajanoikeussäädöksin, joiden kautta kasvinjalostus rahoitetaan.

Lajikkeen suoja kestää 20 vuotta, juuri kuten patenteilla. Nämä säännökset koskevat yhtä hyvin perinteisillä menetelmillä kuin myös geenitekniikan avulla jalostettuja lajikkeita.

Mikäli patenttisuoja on voimassa, viljelijä joutuu kyllä ostamaan lajikkeen siemenen ottaessaan sen ensimmäistä kertaa käyttöönsä. Samaisen EU:n patenttilainsäädännön mukaan hän kuitenkin saa sen jälkeen vapaasti lisätä siementä omaa viljelyään varten.

Luonnollisesti siemenen myynti edelleen on kiellettyä.

Murto erehtyy väittäessään, että viljelijä joutuisi ostamaan siemenensä joka vuosi uudelleen.

Hän lienee sekoittanut asian kiistaan niin sanotuista terminaattorilajikkeista.

Terminaattorilajikkeet olivat gm-lajikkeita, joiden siemenet eivät lainkaan idä, ellei niitä käsitellä lajikkeen tuottajan tuottamalla kemikaalilla.

Terminaattorilajikkeita kehiteltiin aikoinaan sen vuoksi, että ne eivät missään tapauksessa pääse leviämään pellolta ympäröivään ekosysteemiin, mikä puolestaan oli muuntogeenitekniikan vastustajien pelko.

Syistä, jotka Murto mainitsee, nämä lajikkeet herättivät niin suurta yhteiskunnallista vastustusta, ettei niitä tuotu markkinoille. Niistä luovuttiin vuonna 1999.

Petter Portin

Turun yliopiston perinnöllisyystieteen emeritusprofessori